

S P I S T R E Ś C I

Przedmowa (Stanisław Herbst)	7
TADEUSZ KOŚCIUSZKO 1746—1817	11
Rodowód Tadeusza Kościuszki	12
Kalendarium Kościuszkowskie (wg Henryka Mościckiego)	15
LISTY — ODEZWY — ROZKAZY	29
Nota do Najjaśniejszego Pana (30 VII 1792)	33
Do Izabeli Czartoryskiej (5 VIII 1792)	33
Do siostry, Anny Estkowej (IX 1792)	35
Do Izabeli Czartoryskiej (X 1792)	36
Z memoriału złożonego min. Lebrunowi (1793)	39
Z instrukcji danej K. Jelskiemu i F. Gorzkowskiemu (XII 1793)	40
Przysięga Najwyższego Naczelnika Siły Zbrojnej Narodowej (24 III 1794)	41
Odezwa do wojska (24 III 1794)	42
Odezwa do obywatelów (24 III 1794)	45
Z odezwy do duchowieństwa (24 III 1794)	46
Odezwa do kobiet (24 III 1794)	47
Raport o zwycięstwie pod Raclawicami (5 IV 1794)	48
Odezwa o względy dla walecznego Wojciecha Głowackiego (13 IV 1794)	51
Z odezwy za rodziną walczących włościan (19 IV 1794)	52
Odpowiedź na raport o oswobodzeniu Warszawy (25 IV 1794)	54
Z „Uniwersału Połanieckiego” (7 V 1794)	55
Parole i hasła na miesiąc czerwiec 1794 r.	59
Raport o bitwie pod Szczekocinami (9 VI 1794)	60
Z ordynansu do Siły Zbrojnej Narodowej względem wkraczania w kraje nieprzyjaciół (10 VI 1794)	64
Do Wydziału Potrzeb Wojskowych (20 VI 1794)	65
Do ppor. Targońskiego (20 VI 1794)	65
Do Rady Najwyższej Narodowej (22 i 23 VI 1794)	66
Do gen. Orłowskiego (27 VI 1794)	68

Z odezwy do ludu warszawskiego (29 VI 1794)	69
Do Rady Najwyższej Narodowej (30 VI 1794)	70
Do obywateli Warszawy (30 VI 1794)	71
Do Stanisława Augusta (2 VII 1794)	73
Do Izabeli Czartoryskiej (VII 1794)	73
Do Rady Najwyższej Narodowej (10 VII 1794)	74
Do Wydziału Potrzeb Wojskowych (16 VII 1794)	74
Do gen. Orłowskiego (1 i 4 VIII 1794)	75
Do Rady Najwyższej Narodowej (13 VIII 1794)	76
Do prezydenta Warszawy Ignacego Zakrzewskiego (17 VIII 1794)	76
Rozkaz do wojska (17 VIII 1794)	78
Do gen. Orłowskiego (19 i 28 VIII 1794)	78
Odpowiedź na pismo gratulacyjne RNN z okazji zakończenia oblężenia Warszawy (7 IX 1794)	80
Rozmowa Pawła I z Tadeuszem Kościuszką (26 XI 1794)	82
Amerykański testament Kościuszki	86
Do gen. Romualda Giedroycia (12 VIII 1798)	87
Do gen. Jana H. Dąbrowskiego (22 VII 1798)	89
Do Józefa Wybickiego (22 VIII 1798)	89
Do żołnierzy-legionistów (22 VIII 1798)	90
Do oficerów-legionistów (22 VIII 1798)	90
„Czy Polacy wybić się mogą na niepodległość?” (1800)	92
Rozmowa Kościuszki z min. Fouché (1806)	95
Do Józefa Sierakowskiego (II—III 1815)	96
Do Adama Jerzego Czartoryskiego (18 VII 1815)	98
Nota w sprawie włościańskiej (19 VII 1815)	98
Do Tomasza Jeffersona (IV 1816 i 15 IX 1817)	100
Testament Kościuszki (2 IV 1817)	101
 W OCZACH WSPÓŁCZESNYCH	103
Gdyby kadet Kościuszko pisał pamiętnik... (Tadeusz Kruk)	106
O tym, jak Amor Panu Kościuszcze nie sprzyjał (Stanisław Wasylewski)	114
Pułaski i Kościuszko (Tadeusz Korzon)	122
Opinie amerykańskich towarzyszy broni (gen. George Washington, gen. Nathaniel Greene)	124
Pochwała Kościuszki (Alojzy Feliński)	126
Do Krakowa (24 marca 1794 r.)	127
Burza w mieście Krakowie (Z pamiętnika Filipa Lichockiego)	128
Śpiewka włościan Krakowiaków	133

Zaciąg do powstania (Z pamiętnika gen. Józefa Zajączka)	135
Do broni, bracia!	138
Kościuszek w 1794 roku (Józef Ossoliński, Michał Ogiński, Józef Wybicki, gen. Józef Zajączek)	140
Na powstanie Krakowa i Warszawy (Alojzy Feliński)	143
W obozie Kościuszki (Z pamiętników Jana Kilińskiego)	144
Z korespondencji między Królem a Naczelnikiem	148
Maciejowice (Z pamiętnika Juliana Ursyna Niemcewicza)	150
Po wzięciu Kościuszki w niewolę (Odezwa gen. Józefa Zajączka)	155
Po maciejowickiej klęsce (Julian Ursyn Niemcewicz)	156
W rocznicę Maciejowic (Hugo Kołłątaj)	157
List Waszyngtona do Kościuszki (30 VIII 1797)	158
Wspomnienia Amerykanki o Kościuszcze (Z lat 1797—1798)	159
Po powrocie do Europy (Ze wspomnień Leonarda Chodźki)	162
Patron Legionów (Adres Drugiej Legii do Kościuszki)	163
Kościuszek w Paryżu (Ze wspomnień Wirydiany Kwileckiej z lat 1801—1803)	165
Ostatnie lata życia (Marc A. Jullien)	169
Przyjaciel ludzkości (Z mowy W.H. Harrisona po śmierci Kościuszki)	175
Na zgon Kościuszki (Franciszek Jakubowski)	177
Szabla spod Wiednia (Franciszek Ksawery Godebski)	180
Z Twoich popiołów... (Ignacy Humnicki)	183
Kopiec Kościuszki (Izabela Nowak i Elżbieta Szelenbaum)	184
Kościuszek w świetle polskiej opinii końca XVIII wieku (Krystyna Śreniowska)	190
 KOŚCIUSZKOWSKA LEGENDA	 211
Kosa spod Raclawic (Stanisław Bratkowski)	216
Mickiewicz a Kościuszkowska tradycja (Józef Treliak)	218
Na mogiłę Tadeusza Kościuszki (Leon Potocki)	221
Krakowiak Kościuszki (Marceli Skalkowski)	222
Bartłomiej Głowacki (Gustaw Ehrenberg)	223
Kościuszkowska legenda (Jules Michelet)	226
Pogrzeb Kościuszki (Kornel Ujejski)	229
Bitwa raclawicka (Teofil Lenartowicz)	232
O premierze „Kościuszki pod Raclawicami” (List Władysława L. Anczyca do Teofila Lenartowicza)	236
Bohater świata (Stefan Żeromski)	238
Na grobie Kościuszki (Henryk Merzbach)	240

Matejkowskie „Racławice” (Eustachy Skorochowski)	243
Racławice (Jan Kasprówicz)	250
Przysięga Kościuszki (Władysław S. Reymont)	252
Racławicki dzień (Władysław S. Reymont)	258
Uniwersał połaniecki (Maria Konopnicka)	276
Kościuszcze (Józef A. Gałuszka)	276
Imię jego Polska (Szymon Askenazy)	278
Sztandar wolności (Adam Próchnik)	282
Kościuszek (Marian Piechal)	285
„Finis Poloniae”? — „Jeszcze Polska nie zginęła...” (Józef Tretiak)	286
Sprawa legendy (Adam M. Skalkowski)	289
Kościuszek (Włodzimierz Słobodnik)	290

W OCZACH HISTORYKÓW	293
Z woli narodu (Tadeusz Korzon)	296
Dzieło insurekcji (Szymon Askenazy)	303
Wódz insurekcji (Wacław Tokarz)	306
Dyktator-demokrata (Adam Próchnik)	309
Spory o Kościuszkę (Wacław Sobieski)	315
Kościuszek a chłop polski (Stanisław Szczotka)	320
Kościuszek i jakobini warszawscy (Henryk Jabłoński)	327
Kościuszek — wódz naczelny powstania (Tadeusz Rąski)	337
Działalność Tadeusza Kościuszki jako inżyniera wojskowego w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych (Leon Tyszyński)	355
Plebejski i jakobiński nurt w kościuszkowskim powstaniu (Bogusław Leśnodorski)	368

W 150. ROCZNICĘ ŚMIERCI	383
Kościuszek 1817—1967 (Stanisław Herbst)	387
Przegląd niektórych artykułów o tematyce kościuszkowskiej opubliko- wanych w 1967 roku	400
Przypisy i uzupełnienia	403
Informacje o ilustracjach	435